

Cadrul legislativ european în domeniul securității și protecției muncii

Securitatea și sănătatea în muncă constituie în prezent una dintre cele mai substanțiale și mai importante sectoare din politica socială a Uniunii Europene. Încă din 1915, Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului se ocupă de securitatea angajaților, preocuparea aceasta extinzându-se prin Tratatul de la Roma asupra tuturor persoanelor angajate. Drept urmare, a fost dezvoltat până în prezent un cadru legislativ substanțial menit ridicării standardelor de securitate și sănătate în muncă, sub formă de directive și regulamente la nivelul Uniunii Europene. În calitate de distribuitor SICK și service partner pentru DIV2 (Industrial Safety Systems), **Aurocon COMPEC** vă ajută la implementarea de soluții care respectă acest cadru legislativ. Acest articol a fost redactat în vederea conștientizării producătorilor și utilizatorilor de mașini și echipamente industriale de importanța acestui aspect.

Directivele adoptate de către Comisia Europeană trebuie implementate în legislația fiecărui membru al Uniunii Europene pentru a facilita comerțul liber între statele membre. În plus, institutele de standardizare ale Uniunii Europene au fost autorizate să elaboreze standarde la nivelul Uniunii care definesc în detaliu cerințele legale dispuse în directive.

În domeniul securității mașinilor și uneltelor, procesul de armonizare cu standardele și directivele Uniunii Europene a progresat foarte rapid pentru a proteja operatorii ce lucrează cu respectivele mașini-unelte.

Există în prezent două directive ce stabilesc cerințe minime de securitate:

The Machinery Directive 98/37/EC, aplicabilă atât pentru producția de mașini industriale noi cât și pentru echipamentele de protecție plasate pe piață, precum și pentru mașinile de generație mai veche și cele ce provin din alte state și care vor fi plasate pe piața Uniunii Europene (de ex. din SUA sau Japonia).

The Work Equipment Directive 89/655/EEC, directivă ce se referă la cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de lucru la locul de muncă.

The Machinery Directive 98/37/EC

The Machinery Directive 98/37/EC este destinată fabricanților de mașini și echipamente industriale precum și organizațiilor care plasează pe piață astfel de echipamente. Aceasta definește obligațiile ce revin pentru îndeplinirea cerințelor de sănătate și siguranță în muncă pentru mașinile industriale noi, cu intenția de a elimina barierele de comercializare din Europa și de a garanta operatorilor un grad sporit de protecție în exploatare.

Standardele europene armonizate definesc mijloacele necesare implementării obiectivelor directivei. Aceste standarde, armonizate la nivelul Uniunii Europene, sunt pregătite de către instituții private și au statut neobligatoriu, producătorul nefiind obligat să le respecte, punându-i-se la dispoziție doar informații ajutătoare în procesul de proiectare din punctul de vedere al asigurării siguranței în exploatare. Pe de altă parte, se presupune că o mașină fabricată în concordanță cu specificațiile standardelor armonizate publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, va îndeplini cerințele esențiale ale directivei.

Așa cum stipulează legislația europeană, directiva și amendamentele acesteia trebuie implementată în cadrul legislativ al fiecărei țări membre a Uniunii Europene. Directiva a intrat în vigoare la data de 1.01.1995 pentru mașini industriale și la data de 1.01.1997 în cazul echipamentelor de protecție. Textul integral al Machinery Directive poate fi consultat pe Internet, pe portalul legislației Uniunii Europene, disponibil la adresa <http://europa.eu.int/eur-lex>.

The Machinery Directive este transpusă în legislația românească de către Hotărârea nr. 119 din 05/02/2004 publicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 175 din 01/03/2004 privind stabilirea condițiilor pentru introducerea pe piață a mașinilor industriale.

The Work Equipment Directive 89/655/EEC

Această directivă are intenția să asigure că sunt îndeplinite cerințele minime pe durata operării echipamentului de lucru pentru a îmbunătăți sănătatea și siguranța în exploatare. Obligațiile angajatorului sunt stipulate în directivă în articolele 3-8.

Textul integral al directivei poate fi consultat de asemenea pe Internet, pe portalul legislației Uniunii Europene, disponibil la adresa <http://europa.eu.int/eur-lex>.

Fiecărei țări membre a Uniunii Europene îi este permis să adauge propriile stipulări în cadrul legislativ național: perioada de service/mentenanță, folosirea mănușilor de protecție, etc. Directiva The Work Equipment Directive este transpusă în legislația românească de către Hotărârea nr. 1146 din 30/08/2006 publicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 815 din 03/10/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în muncă de către lucrători a echipamentelor de muncă.

Organisme care oferă consultanță în domeniul siguranței și protecției muncii

Companiile care doresc să știe dacă mașinile și echipamentele implicate în procesele de fabricație sunt compatibile cu directivele și standardele europene, pot obține consultanță de la organismele autorizate să ofere consultanță în domeniu, la nivelul Uniunii Europene.

Organisme acreditate

Acreditarea organismelor este organizată și monitorizată de către instituțiile statelor membre ale Uniunii Europene. Tipurile de mașini și echipamente pe care organismul notificat este împuternicit să le testeze și examineze sunt stipulate în documentele de acreditare.

Organisme notificate

Fiecare stat membru al Uniunii Europene are obligația de a nominaliza organismele notificate în concordanță cu cerințele The Machinery Directive și de a înștiința autoritățile de la Bruxelles în vederea notificării respectivelor organisme. Doar aceste organisme sunt autorizate să elibereze certificate de examinare EC de tip pentru mașinile și echipamentele de protecție listate în Anexa IV a directivei.

Tipuri de standarde

Există trei tipuri de standarde în domeniul securității și siguranței:

- **Standarde tip A:** standarde de bază în domeniul securității și siguranței; conțin terminologia de bază, principiile de proiectare și alte aspecte cu caracter general aplicabile tuturor echipamentelor tehnice
- **Standarde tip B:** standarde ce definesc aspecte legate de siguranță pentru echipamente de protecție ce pot fi folosite pentru o plajă largă de mașini industriale
- **Standarde tip C:** standarde ce conțin toate cerințele de securitate ce trebuie îndeplinite de către o categorie aparte de mașini industriale (de ex. prese mecanice, hidraulice, pneumatice, roboți industriali etc.). Dacă există un astfel de standard pentru o anumită categorie de mașini, acesta are prioritate față de standardele de tip A sau de tip B.

Principalele standarde în domeniul siguranței și securității

Tipul standardului	Standarde EN	Titlu
A	EN 12100-1	Securitatea mașinilor. Concepte de bază, principii generale de proiectare. Partea 1: Terminologie de bază, metodologie
	EN 12100-2	Securitatea mașinilor. Concepte de bază, principii generale de proiectare. Partea 2: Principii și condiții tehnice
B	EN 61496-1	Securitatea mașinilor. Echipamente de protecție electrosensibile. Partea 1: Cerințe generale și încercări
	EN/TS 61496-2	Securitatea mașinilor. Echipamente de protecție electrosensibile. Partea 2: Cerințe specifice pentru echipamente care folosesc echipamente optoelectronice active de protecție
	EN/TS 61496-3	Securitatea mașinilor. Echipamente de protecție electrosensibile. Partea 3: Cerințe specifice pentru dispozitive de protecție optoelectronice active sensibile la reflexie difuză
	EN 999	Securitatea mașinilor. Amplasarea echipamentelor de protecție în funcție de vitezele de apropiere a părților corpului uman
	EN 1088	Securitatea mașinilor. Echipamente de blocare prevăzute cu elemente de siguranță. Principii de proiectare
	EN 1037	Securitatea mașinilor. Prevenirea pornirilor accidentale
	EN/TS 62046	Securitatea mașinilor. Folosirea echipamentelor de protecție pentru detectarea prezenței umane
C	EN 692	Prese mecanice
	EN 693	Prese hidraulice
	EN 13736	Prese pneumatice
	EN 775	Roboți industriali

Distribuitor autorizat SICK: